

Tantárgy neve: társadalomtörténet	Jellege: kötelező	Kreditek: 3	Tantárgykód: WPED103
Tantárgyfelelős: Nagy Péter Tibor, DSc, egy. tanár	Munkaforma: előadás	Óraszám: N:30 / L: 12	Értékelés: kollokvium

A tantárgy oktatásának célja:

A hallgató ismerje meg a modern társadalmak kialakulásával és működésével összefüggő alapvető jelenségeket, a már megszerzett ismereteit tudja alkalmazni a jelenkori problémák beazonosítására. A tárgy középpontjában a magyar társadalomtörténet problémái állnak, melyeket egyrészt történeti dimenzióban vizsgálunk, másrészt a nemzetközi trendek kontextusába is elhelyezünk, annak érdekében, hogy a jelenségek mögötti okok feltárása rendszerszintű legyen. A feltárt összefüggéseknél nagy hangsúlyt helyezünk azokra, amelyek oktatással kapcsolatosak, s külön figyelmet fordítunk napjaink azon emlékezetpolitikai diskurzusaira, amelyek a reális történelemszemlélet kialakulását akadályozzák.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

Ismeretek: A hallgató értse a jelenkori társadalom, kultúra és intézményei közötti alapvető összefüggéseket; a jelenkori magyar társadalom, iskolarendszer és tanulást szolgáló intézményrendszer kialakulását, alapvető összefüggéseit; ismerje a szocializációt biztosító intézmények funkcióváltozásának főbb történelmi tényeit és folyamatát. Képességek: Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány és a társtudományok szaknyelvét, alapfogalmait. Attitűd: A hallgató fogadja el, hogy az elmélet és gyakorlat, a neveléstudomány és a tárdiszciplínák kölcsönhatásban állnak; tartsa fontosnak szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembe vételét, és tegye magáévá a méltányosság szemléletét.

Kötelező irodalom:

0. Történelem érettséginek megfelelő magyar és egyetemes történeti ismeretek a 20 századról. Pl: A befejezetlen múlt 5.- Európa fölénye és katasztrófája (1867-1930) , ill A befejezetlen múlt 6. - A globális világ felé 1930 - c történelemkönyvek alapján

1. TOMKA Béla: Európa társadalomtörténete a 20. században. Osiris Kiadó, Bp. 2009. Két részlet:

1.a 11. Kultúra, oktatás, vallás

(https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_europa_tarsadalomtortenete/ch11.html)

1.b 12. Európa társadalmi és az európai társadalom a 20. században – összefoglalás és következtetések

(URL: https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_europa_tarsadalomtortenete/ch12.html)

2. ROMSICS Ignác: Magyarország története a XX. században Budapest, 2010. Három részlet:

2.a 4. A TÁRSADALOM (1918 előtt)

(URL: https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_magyarorszag_tortenete/ch01s04.html)

2.b 3. TÁRSADALMI VISZONYOK ÉS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK (1919-1945)

(URL: https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_magyarorszag_tortenete/ch03s03.html)

2.c 4. TÁRSADALMI VISZONYOK ÉS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK (1945-1990)

(URL: https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_magyarorszag_tortenete/ch07s04.html)

3. ANDORKA Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Osiris Kiadó, Budapest, 2006. Két részlet:

3.a. SZEGÉNYSÉG

(https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_bevezetes_a_szociologiaba/ch04s07.html)

3.b. TÁRSADALMI SZERKEZET ÉS RÉTEGZÖDÉS. MAGYARORSZÁGI HELYZET

(https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_bevezetes_a_szociologiaba/ch05s05.html#id511640)

Ajánlott irodalom:

BÓDY Zsombor, Ö. KOVÁCS József: Bevezetés a társadalomtörténetbe. Osiris Kiadó, Budapest, 2006.

GYÁNI Gábor – KÖVÉR György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig. Osiris, Budapest, 2001.

VALUCH Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében. Osiris, Budapest, 2001.

FARAGÓ Tamás (szerk.): Magyarország társadalomtörténete 1–2. Dico – Új Mandátum, Budapest, 2004.

KÖVÉR György (szerk.): Magyarország társadalomtörténete I. A reformkortól az első világháborúig. 1–2. kötet. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, é.n. [1994].

VALUCH Tibor (szerk.): Magyar társadalomtörténeti olvasókönyv 1944-től napjainkig. Argumentum – Osiris, Budapest, 2004.

KÖVÉR György (szerk.): Magyarország társadalomtörténete I. A reformkortól az első világháborúig. 1–2. kötet. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, é.n. [1994].

VALUCH Tibor (szerk.): Magyar társadalomtörténeti olvasókönyv 1944-től napjainkig. Argumentum – Osiris, Budapest, 2004.

Kurzustematika:

1. A történettudomány és résztudományai. Történettudomány és neveléstudomány. A társadalomtörténet értelmezése.
2. Magyar társadalom 1890-1918 előtt - és az európai tendenciák
3. Magyar társadalom 1918 és 1945 között - és a nemzetközi tendenciák
4. Magyar társadalom 1945 és 1990 között - és a nemzetközi tendenciák
5. Az oktatási rendszer és a társadalomtörténeti folyamatok
6. A történelemről való beszéd - emlékezetpolitika

Követelmények, értékelés módja:

- 75%-os részvétel, a meglévő ismeretek folyamatos szembesítése az órán elhangzottakkal
- kurzus végi, kötelező irodalom ismeretét ellenőrző teszt

A jegyben a fenti elemek 30-70%-os arányban számítanak be.

Kurzus hirdetője:

WJLF Neveléstudományi tanszék

Félév:

2024/25. őszi szemeszter

Oktató:

Nagy Péter Tibor, DSc, egy. tanár